

MT

MT

MT

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 23.9.2008
KUMM(2008) 580 finali

2008/0187 (COD)

Proposta ghal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jemenda r-Regolament (KE) Nru 717/2007 dwar roaming fuq netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli fi hdan il-Komunità u d-Direttiva 2002/21/KE dwar kwadru regolatorju komuni ghan-netwerks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici

{KUMM(2008) 579 finali}

{SEG(2008) 2489}

{SEG(2008) 2490}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. IL-KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Il-bażi għall-proposta u l-għanijiet tagħha

Minhabba tħassib persistenti dwar in-nuqqas ta' pressjonijiet kompetittivi fis-suq tas-servizzi roaming internazzjonali u t-tariffi għoljin li jithallsu sussegwentament mill-konsumaturi Ewropej għall-forniment ta' servizzi roaming waqt vjaġġar fil-Komunità, fis-27 ta' Ġunju 2007, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adotta r-Regolament (KE) Nru 717/2007 dwar roaming fuq netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli fi hdan il-Komunità u li jemenda d-Direttiva 2002/21/KE. Dan ir-Regolament introduċa approċċ komuni biex jiżgura li l-utenti tan-netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli ma jhallsux prezzijiet eċċessivi għal servizzi roaming fil-Komunità, billi stipula limiti fuq it-tariffi li jistgħu jintalbu minn operatori tal-mowbajl, fuq livelli bl-imnut u bl-ingrossa, għall-forniment ta' sejhiet roaming tal-vuċi li joriginaw u jitterminaw fil-Komunità. Dan ir-Regolament jistabbilixxi wkoll regoli mmirati biex tiżdied it-trasparenza tal-prezzijiet u jitjeb il-forniment ta' informazzjoni tal-klijent għall-utenti ta' servizzi roaming madwar il-Komunità.

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill iddeċidew li l-Kummissjoni għandha tistharreġ kif qed jiffunzjona r-Regolament (KE) Nru 717/2007 u tirraporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa mhux aktar tard mit-30 ta' Diċembru 2008 (l-Artikolu 11 tar-Regolament).

Għalkemm ir-Regolament (KE) Nru 717/2007 stipula biss limiti massimi fuq l-prezzijiet tas-sejhiet roaming tal-vuċi, il-legiżlaturi għarfu li kien għad hemm tħassib dwar il-livell ta' prezzijiet għal servizzi roaming tad-dejta madwar il-Komunità, kif ukoll tal-SMS. Għalhekk impenjaw speċifikament lill-Kummissjoni biex tirrevedi l-iżviluppi fit-tariffi bl-ingrossa u bl-imnut għall-forniment ta' servizzi ta' komunikazzjoni tal-vuċi u tad-dejta lill-klijenti roaming, inklużi l-SMS u l-MMS, u biex tagħmel rakkomandazzjonijiet dwar il-ħtieġa ta' regolamentazzjoni ta' dawk is-servizzi, jekk xieraq.

Din il-proposta takkumpanja l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, li tirraporta dwar ir-revizjoni tagħha ta' kif qed jiffunzjona r-Regolament (KE) Nru 717/2007.

L-għan tagħha huwa li temenda r-Regolament (KE) Nru 717/2007, sabiex tkompli ssahħaħ is-suq uniku tal-komunikazzjonijiet elettronici billi tiżgura li l-prezzijiet mhallsa mill-utenti ta' netwerks mobbli pubbliċi għal servizzi roaming fil-Komunità waqt ivvjaġġar madwar il-Komunità ma humiex oġhla, bla ġustifikazzjoni, mit-tariffi li jithallsu għal telefonati, SMSs mibgħuta jew trasferiment ta' dejta f'pajjiżhom u li l-utenti jkollhom l-informazzjoni li jeħtieġu biex jifhmu u jikkontrollaw in-nefqa tagħhom fuq servizzi roaming.

• Il-kuntest ġenerali

Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-analizi tagħha ta' kif qed jiffunzjona r-Regolament (KE) Nru 717/2007 kkonkludiet li, waqt li l-implimentazzjoni tar-Regolament kienet ġeneralment bla ntoppi, il-problemi strutturali li jxekklu l-forzi kompetittivi fis-suq tar-roaming kien għadhom hemm. Prinċipalment, dawn jeżistu minhabba l-fatt li r-roaming huwa biss element wieħed minn għanqud ta' servizzi mobbli akbar mixtri minn klijenti u għalhekk normalment ma jiddettax l-għażla tagħhom tal-operatur.

Barra minn hekk, id-dejta migbura mill-Grupp Ewropew tar-Regolaturi (ERG), li jinkludi is-27 regolaturi nazzjonali tal-UE (NRAs) kollha, turi li l-prezzijiet għal sejhiet roaming tal-vuċi fil-livelli tal-ingrossa u tal-imnut ma jinżlux taħt il-livelli massimi stipulati bir-Regolament, b'mod suffiċjenti, biex jagħtu xhieda ta' kompetizzjoni b'saħħitha. Għalhekk, il-Kummissjoni kkonkludiet li biex tippreserva l-benefiċċji tiegħu, ir-Regolament għandu jestendi għal perjodu iehor ta' tliet snin wara l-2010.

Il-Kummissjoni nnotat ukoll li l-prattiki tal-kontijiet applikati minn operaturi tal-mowbajl għal sejhiet roaming tal-vuċi, li bihom sejhiet ta' sikwit jithallsu abbażi ta' unitajiet ta' sa 60 sekonda, jirrapreżentaw tariffa moħbija lill-konsumatur li l-ERG stmaha li żżid madwar 24 % ma' kont Eurotariffa roaming tipiku għal sejhiet li jsiru u 19 % għal sejhiet riċevuti.

L-analizi tal-Kummissjoni tas-settur tas-suq tar-roaming tal-SMS ta' madwar il-Komunità turi wkoll li l-prezzijiet fil-livelli kemm tal-ingrossa kif ukoll tal-imnut ma humiex ġustifikati bi spejjeż involuti u li, għal l-istess raġunijiet li japplikaw għar-roaming tal-vuċi, ma hemmx pressjoni kompetittiva biżżejjed fuq l-operaturi biex tnaqqas dawn il-prezzijiet. Fil-fatt, id-dejta migbura mill-ERG turi li l-prezzijiet fil-livelli tal-ingrossa u tal-imnut baqgħu stabbli u għoljin fil-perjodu li wassal għal din il-proposta.

L-analizi tal-Kummissjoni tas-settur tas-suq tar-roaming tad-dejta kkonkludiet li l-prezzijiet għal dan is-servizz kienu għoljin meta mqabbla mat-tariffi għal servizzi domestiċi ekwivalenti jew l-ispejjeż involuti fil-forniment u li din il-problema kienet akbar minhabba nuqqas ta' trasparenza. Dan jagħmilha diffiċli għal konsumaturi biex jifhmu kemm se jhallsu għal roaming tad-dejta u rrizulta f'ħafna każijiet ta' 'kont li jaħsdek' ('bill shock'), fejn vjaġġaturi jehlu, bla ma jintebħu, kontijiet ta' eluf Euro biex inizzlu dejta meta jkunu msefrin.

Min-naħa l-oħra, l-analizi tal-Kummissjoni wriet li waqt li l-prezzijiet għas-servizzi roaming tad-dejta jista' jkun li qed jonqsu, baqgħu għoljin, bla ġustifikazzjoni, bl-ingrossa u bl-imnut, meta mqabbla ma' prezzijiet domestiċi għal servizzi ekwivalenti. Għalhekk, huwa ċar li jenħtieġ miżuri li jippermettu li l-klijenti roaming jifhmu u jikkontrollaw in-nefqa tagħhom fuq servizzi roaming tad-dejta b'mod aktar effettiv u biex jipprevjenu kontijiet li jaħsdu, kif ukoll biex jeliminaw ostakli għall-użu ta' servizzi roaming tad-dejta bil-mowbajl fi ħdan is-suq intern u jwarrbu tgħawwiġ konsiderevoli tal-kompetizzjoni.

- **Dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam tal-proposta**

Id-dispożizzjoni ewlenija eżistenti fil-qasam ta' din il-proposta hija r-Regolament (KE) Nru 717/2007 nnifsu, li din il-proposta se temenda sabiex testendi l-applikazzjoni tiegħu fl-ambitu u fiż-żmien.

Il-qafas regolatorju eżistenti tal-2002 għall-komunikazzjonijiet elettronici, li gie emendat bir-Regolament (KE) Nru 717/2007 biex iqis il-ħtieġa għal miżuri speċifiċi għar-roaming madwar il-Komunità, jipprovdi mekkaniżmu għall-impożizzjoni ta' obbligi ex ante regolatorji fuq imprizi fi ħdan is-settur ta' komunikazzjonijiet elettronici, abbażi tat-tifsira ta' swieq rilevanti suxxettibbli għal regolamentazzjoni ex ante, l-analizi tas-suq u s-sejba ta' dominanza mill-NRAs. Madankollu, għar-raġunijiet spjegati fil-waqt tal-proposta għar-Regolament (KE) Nru 717/2007, il-karatteristiċi speċifiċi tas-swieq għal roaming internazzjonali u n-natura transkonfinali ta' dawk is-servizzi jfissru li l-għodod li huma disponibbli b'mod iehor taħt il-qafas ma joffrux lill-NRAs mezz effettiv biex isolvu n-nuqqas ta' pressjoni kompetittiva u l-prezzijiet għoljin li jirrizultaw. Dawn ir-raġunijiet huwa ugwalment rilevanti għall-estensjoni tar-Regolament fl-ambitu u fiż-żmien, biex ikopri servizzi roaming tal-SMS u d-dejta.

Il-ligijiet nazzjonali għall-harsien tal-konsumatur f'xi Stati Membri japplikaw ukoll għal attivitajiet li jaqgħu taħt dan ir-Regolament (KE) Nru 717/2007. Pereżempju għadd ta' Stati Membri imponew rekwiżiti fuq operaturi tal-mowbajl fir-rigward tal-kontijiet tas-servizzi tal-vuċi abbażi ta' kull sekonda. Dan johlq kundizzjonijiet regolatorji divergenti għal operaturi fi Stati Membri differenti li, fil-kuntest ta' attività transkonfinali sugġetta għal regoli armonizzati bħal roaming madwar il-Komunità, ma jwasslux biex is-suq uniku jiffunzjona tajjeb.

- **Konsistenza ma' politiki u għanijiet oħrajn tal-Unjoni**

Din il-proposta hija konformi ma' l-Istrateġija mġedda ta' Liżbona għall-promozzjoni tat-tkabbir ekonomiku u ta' l-impjiegi permezz ta' kompetittività akbar, l-inizjattiva tal-Kummissjoni assoċjata mal-i-2010 u l-inizjattiva ta' 'Ewropa tar-Riżultati'.

2. IL-KONSULTAZZJONI MAL-PARTIJET INTERESSATI U L-VALUTAZZJONI TAL-IMPATT

- **Il-konsultazzjoni mal-partijiet interessati**

Metodi ta' konsultazzjoni, is-setturi ewlenin fil-mira, u l-profil generali tal-partecipanti

Id-dipartimenti tal-Kummissjoni nedew konsultazzjoni wiesgħa f'Mejju 2008 li talbet għal kummenti fuq l-analiżi tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 u l-estensjoni possibbli tiegħu għal servizzi roaming tal-SMS u d-dejta. Saru 39 mistoqsija fuq kif qed jiffunzjona r-Regolament kif ukoll fuq kwistjonijiet speċifiċi bħal roaming involontarju, l-effett fuq operaturi iżgħar u prezzijiet domestiċi u l-kwistjoni ta' minuti attwali kontra dawk inniżżla fuq il-kont.

Il-konsultazzjoni pubblika kienet aċċessibbli permezz is-sit tal-internet 'Your voice in Europe'.

It-tweġibiet fil-qosor u kif tqiesu

Il-hidma tal-konsultazzjoni wriet appoġġ wiesa' minn Stati Membri, l-NRAs, l-ERG u gruppi ta' konsumaturi biex ir-Regolament jittawwal u jigi estiż għas-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta. Xi operaturi iżgħar huma wkoll favur l-estensjoni tar-Regolament għal servizzi roaming bl-ingrossa tal-SMS u d-dejta. Filwaqt li bosta operaturi opponew l-estensjoni tar-Regolament u b'hekk ukoll ma aċċettawx regolamentazzjoni tas-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta, bosta rrikonoxxew il-htieġa li nittrattaw il-'kont li jaħsdek' għas-servizzi roaming tad-dejta.

Saret konsultazzjoni miftuħa fuq l-internet mis-7 ta' Mejju 2008 sat-2 ta' Lulju 2008. Il-Kummissjoni rċeviet 44 tweġiba. Ir-riżultati jinstabu fuq:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/regulation/consult08/contributions/index_en.htm.

- **Il-ġbir u l-użu ta' għarfien espert**

Oqsma xjentifiċi/ta' għarfien espert rilevanti

Il-Kummissjoni kkummissjonat studju dwar servizzi roaming tad-dejta li gie ppubblikat f'Ġunju 2008.

Il-metodologija uzata

L-istudju ħares lejn kif jiffunzjonaw is-servizzi roaming tad-dejta u vvaluta xi htigijiet teknoloġiċi hemm bżonn biex servizzi bħal dawn jiġu offruti.

Organizzazzjonijiet/esperti ewlenin ikkonsultati

Connect2Roam

Il-parir mogħti u użat fil-qosor

L-istudju qabel il-prezzijiet bejn servizzi domestiċi u roaming u ħares lejn il-komponenti ta' l-ispiża li huma speċifiċi għall-forniment tas-servizzi roaming tad-dejta.

Mezz li bih il-parir espert sar disponibbli pubblikament

L-istudju kien ippubblikat fuq

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/docs/study_data_roaming.pdf.

• **Il-valutazzjoni tal-impatt**

Il-valutazzjoni ta' l-impatt għal din il-proposta eżaminat il-medda ta' għażliet li ġejja: l-ebda bidla fil-politika, l-awtoregolamentazzjoni, il-koregolamentazzjoni, liġi mhux vinkolanti, u regolamentazzjoni mmirata f'erba' oqsma speċifiċi: roaming tal-vuċi, kontijiet għal kull sekonda, SMS roaming u roaming tad-dejta.

Minħabba l-limitazzjonijiet strutturali involuti li għad hemm fil-kompetizzjoni fis-swieq tar-roaming, li l-problemi jithallew biex jiġu indirizzati permezz ta' awtoregolamentazzjoni jew koregolamentazzjoni m'għandhiex tkun soluzzjoni vijabbli. Minħabba r-rispons relattivament baxx mill-industrija għal talbiet għal tariffi aktar baxxi tal-SMS roaming, il-potenzjal ta' approċċi verament differenti fuq livell nazzjonali (għal problema li hija transkonfinali) u l-fatt li ebda NRA wieħed ma għandu l-għodod regolatorji meħtieġa biex jindirizza l-problema kemm fuq livell tal-ingrossa kif ukoll dak tal-imnut, kien ukoll meqjus li liġi mhux vinkolanti aktarx li ma tkunx biżżejjed biex tindirizza l-problemi persistenti involuti. B'risultat ta' dan l-għażliet ta' awtoregolamentazzjoni, koregolamentazzjoni u liġi mhux vinkolanti, twarrbu.

Għalhekk giet ikkunsidrata r-regolamentazzjoni mmirata.

Rigward roaming tal-vuċi u l-SMS, ir-rikors lejn regolamentazzjoni bl-ingrossa jew bl-imnut biss ma ġiex ikkunsidrat li jiżgura li l-għanijiet jintlahqu. Għalhekk giet studjata tahlita ta' regolamentazzjoni bl-ingrossa u bl-imnut.

Għall-kontijiet ikkalkulati għal kull sekonda, l-intervent kien ikkunsidrat meħtieġ biex jiżgura konsistenza madwar is-suq uniku. Fil-livell tal-imnut l-għażla preferuta kienet li l-operaturi jithallew jitolbu ħlas massimu ta' tqabbid ekwivalenti għall-ewwel 30 sekonda ta' sejha roaming li ssir, u wara l-ħlas isir għal kull sekonda. Fil-livell tal-ingrossa tqis li għandu japplika ħlas għal kull sekonda.

Għas-servizzi roaming tad-dejta, ġew studjati wkoll għadd ta' għażliet. L-introduzzjoni ta' miżuri bi trasparenza qawwija akkumpanjati minn mekkaniżmu tariffarju ta' salvagwardja fil-livell tal-ingrossa biex jiffaċilita li l-operaturi jbassru l-ispejjeż imġarrba, tqieset bħala l-aħjar soluzzjoni.

Il-Kummissjoni għamlet valutazzjoni tal-impatt kif elenkat fil-Programm ta' Hidma. Dan ir-rapport jinstab fuq :

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/index_en.htm.

3. L-ELEMENTI ĠURIDIĊI TAL-PROPOSTA

• L-azzjoni proposta fil-qosor

Il-proposta tippovdi għall-estensjoni fl-ambitu u fiż-żmien tar-Regolament (KE) Nru 717/2007. Rigward roaming tal-vuċi, il-proposta testendi r-regolament eżistenti għal tliet snien oħra u tistipula limiti massimi ġodda matul il-perjodu estiż għat-tariffi li jistgħu jitolbu l-operaturi tan-netwerk mobbli għall-forniment bl-ingrossa ta' sejhiet roaming regolati. Sabiex tiżgura li l-benefiċċji ta' dawn it-tnaqqisiet jgħaddu għal għand l-utenti aħharin, il-proposta tistabbilixxi wkoll limiti massimi ġodda matul il-perjodu estiż għal tariffi sugġetti għal Eurotariffa. Barra minn hekk, il-proposta tistipula li r-rekwiziti ta' hlas għal kull sekonda għandhom japplikaw kemm fil-livell tal-ingrossa kif ukoll fil-livell tal-imnut sugġett għal perjodu minimu ta' hlas fil-livell tal-imnut ta' sa 30 sekonda għal sejhiet roaming li jsiru.

Il-proposta testendi wkoll ir-Regolament (KE) Nru 717/2007 biex ikopri servizzi roaming intrakomunitarji tal-SMS , billi tistabbilixxi limitu massimu għat-tariffi li operaturi tan-netwerks mobbli jistgħu jitolbu għall-forniment bl-ingrossa ta' messaġġi SMS roaming mibgħuta fi hdan il-Komunità u billi teziġi li operaturi tal-mowbajls joffru lil klijenti roaming tagħhom 'Eurotariffa-SMS' li ma għandhiex taqbeż limitu massimu tal-prezz għal kull SMS.

Il-proposta tippromwovi trasparenza fil-prezzijiet billi testendi l-obbligu fuq fornituri tal-mowbajl li jagħtu lil klijenti roaming tagħhom informazzjoni personalizzata fuq prezzijiet meta jidhlu fi Stat Membru ieħor, li tinkludi informazzjoni fuq l-ispiza ta' messaġġ SMS roaming regolat li jintbagħat.

Id-data pprovduta għat-tnaqqis fil-limiti tal-prezzijiet għal sejhiet roaming regolati fil-livelli tal-ingrossa u tal-imnut fl-2009 qed titressaq mit-30 ta' Awwissu għall-1 ta' Lulju, sabiex tiżgura konsistenza mal-obbligi rigward prezzijiet ta' messaġġi SMS regolati. B'dan il-mod, l-utenti kemm tas-servizzi roaming tal-vuċi u dawk tal-SMS se jkunu jistgħu jibbenefikaw minn tariffi ġodda matul il-perjodu li l-aktar li jkun hemm domanda għal dawk is-servizzi.

Barra minn hekk, il-proposta tintroduċi trasparenza tal-prezzijiet u mekkaniżmu ta' salvagwardja għal servizzi roaming tad-dejta, biex tippermetti li l-klijenti jifhmu u jikkontrollaw aħjar in-nefqa tagħhom fuq dawn is-servizzi u jevitaw kontijiet li jaħsdu. B'mod partikolari, meta klijenti roaming jibdew għall-ewwel darba sessjoni ta' roaming tad-dejta kif jaslu fi Stat Membru ieħor, l-operatur tagħhom għandu jinfurmahom li huma qegħdin roaming u jipprovdi informazzjoni personalizzata fuq it-tariffi applikabbli għal dak is-servizz. L-operaturi se jkunu wkoll mitluba, fi żmien madwar sena mid-dhul fis-seħh tal-emendi li jinstabu fil-proposta, li joffru l-klijenti roaming kollha opportunità li jispeċifikaw minn qabel, bla hlas, limitu massimu finanzjarju għar-roaming tad-dejta.

Barra minn dan, mekkaniżmu ta' salvagwardja li jagħti lil fornituri tar-roaming livell ta' assigurazzjoni dwar l-ispejjeż bl-ingrossa li ser jingarbu, u li jevitaw tagħwiġ konsiderevoli tal-kompetizzjoni, meta jitqiesu l-persistenza ta' tariffi bl-ingrossa għoljin (b'mod partikolari fuq netwerks mhux preferuti) u l-limitazzjonijiet tat-tmexxija tat-traffiku, il-proposta tistipula limitu fuq it-tariffa medja bl-ingrossa li l-operatur ta' netwerk miżjura jista' jitlob mill-

operatur tan-netwerk roaming tal-pajjiż tal-klijent għall-forniment ta' servizzi roaming tad-dejta regolati.

Fl-aħħarnett, il-proposta temenda il-frażi “netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli” għal “netwerks pubbliċi tal-komunikazzjonijiet mobbli” fejn tidher fir-Regolament (KE) Nru 717/2007 u fl-Artikolu 1(5) tad-Direttiva tal-Qafas, biex tiżgura konsistenza kontinwa fit-terminoloġija użata x'imkien iehor fil-qafas regolatorju għal komunikazzjonijiet elettronici, fid-dawl tar-reviżjonijiet tal-qafas propost mill-Kummissjoni u li attwalment qed jiġu diskussi fil-Parlament Ewropew u fil-Kunsill.

- **Baži ġuridika**

L-Artikolu 95 KE

- **Il-prinċipju ta' sussidjarjetà**

Il-prinċipju tas-sussidjarjetà japplika billi l-proposta ma taqax taħt il-kompetenza esklussiva tal-Komunità.

L-għanijiet tal-proposta ma jistgħux jintlaħqu biżżejjed mill-Istati Membri minhabba r-raġuni(jiet) li ġejja/in.

L-istess karatteristiċi speċjali li japplikaw għas-suq tar-roaming tal-vuċi u l-azzjoni awtorizzata taħt ir-Regolament (KE) Nru 717/2007 japplikaw ukoll għall-forniment ta' servizzi roaming takl-SMS u d-dejta madwar il-Komunità. Għal dawn is-servizzi kollha, azzjoni mill-Istati Membri ma għandhiex tkun effettiva biex issolvi l-problema involuta ta' nuqqas ta' pressjoni kompetittiva fis-suq tar-roaming u l-prezzijiet għoljin u t-trasparenza baxxa li jirrizultaw, meta jitqiesu n-natura transkonfinali tas-servizzi konċernati u l-għodod regolatorji limitati li jeżistu b'mod iehor.

Azzjoni mill-Istati Membri wehdom biex jindirizzaw il-problemi koperti minn din il-proposta għandha tkun ta' riskju li jintlaħqu riżultati diverġenti, u b'hekk il-funzjoni tajba tas-suq uniku tkun mhedda.

L-azzjoni Komunitarja se tikseb aħjar l-għanijiet tal-proposta għar-raġuni(jiet) li ġejja/in.

Il-forniment fi hdan il-Komunità ta' servizzi roaming tal-mowbajl bħal sejhiet tal-vuċi, u trasferimenti tal-SMS u d-dejta, min-natura tiegħu nnifsu jeffettwa l-Istati Membri kollha u jolqot ukoll l-interessi ta' partijiet fi Stati Membri differenti fl-istess waqt. Għalhekk approċċ armonizzat fil-livell Komunitarju huwa meħtieġ biex jiggwarantixxi l-konsistenza fl-applikazzjoni u biex jiżgura s-salvagwardja ta' l-interessi tal-konsumaturi u impriżi fl-Istati Membri kollha.

Biex il-benefiċċji tas-suq uniku jinkisbu kollha fir-rigward tas-servizzi roaming madwar il-Komunità, l-utenti ta' dawg is-servizzi għandhom ikunu jistgħu jistennew l-istess livell ta' ħarsien u l-istess benefiċċji irrispettivament ta' fejn ikunu fl-Unjoni.

It-twaqqif ta' aktar salvagwardji u/jew salvagwardji addizzjonali għall-utenti tat-telefonija mobbli tal-vuċi, u tas-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta u għal operaturi ta' servizzi bħal dawn fuq baži mhux diskriminatorja madwar il-Komunità ma jistax jintlaħaq mill-Istati Membri b'mod sigur, armonizzat u f'waqt u għalhekk jista' jinkiseb aħjar mill-Komunità.

Barra minn hekk, billi l-proposta tehtieg l-emenda tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 u tad-Direttiva 2002/21/KE, dan jista' biss jintlaħaq b'azzjoni fil-livell Komunitarju.

Il-proposta għalhekk tikkonforma mal-prinċipju tas-sussidjarjetà.

- **Il-prinċipju ta' proporzjonalità**

Il-proposta hija konformi mal-prinċipju tal-proporzjonalità għar-raġunijiet li ġejjin.

L-azzjoni regolatorja proposta tinvolvi l-inqas ammont ta' ndhil possibbli fl-imgiba kummerċjali ta' l-imprizi effettwati. L-istipular ta' limiti massimi ta' prezzijiet għal sejhiet roaming tal-vuċi u messaġġi SMS roaming fuq livelli tal-ingrossa u tal-immnut u l-mizuri ta' trasparenza tal-prezzijiet, kif ukoll il-mekkaniżmu ta' salvagwardja introdott għal tariffi bl-ingrossa ta' roaming tad-dejta, jiżguraw l-anqas tgħawwiġ ta' kundizzjonijiet kompetittivi konsistenti mal-għanijiet, billi jippriservaw l-libertà tal-operaturi biex jikkompetu u jvarjaw l-offerti tagħhom fi hdan il-limiti pprovduti. Fir-rigward tas-servizzi roaming tal-vuċi u l-SMS, jehtieg regolamentazzjoni fil-livell tal-immnut biex jiżgura li l-benefiċċju ta' prezzijiet bl-ingrossa ibaxx jgħaddi għal klijenti bl-immnut. L-azzjoni proposta tkompli thalli l-ħidma ta' monitoraġġ u infurzar għall-awtorità regolatorja responsabbli għal komunikazzjonijiet elettroniċi f'kull Stat Membru.

Minħabba n-natura u s-sempliċità tal-azzjonijiet regolatorji magħzula fil-proposta u l-applikazzjoni diretta tal-obbligi tagħha fi hdan il-Komunità, il-piż amministrattiv u finanzjarju fuq il-Komunità, il-gvernijiet u l-awtoritajiet nazzjonali se jkun minimu.

- **L-ghażla ta' strument**

Strument propost: regolament.

Billi huwa propost li r-Regolament (KE) Nru 717/2007 jiġi emendat b'mod ikkontemplat mir-Regolament innifsu, u li tkompli tiġi emendata d-Direttiva 2002/21/KE, regolament li jemenda huwa l-uniku strument adattat.

4. L-IMPLIKAZZJONI GHALL-BAĠIT

Din il-proposta ma għandhiex implikazzjoni fuq il-baġit Komunitarju.

5. INFORMAZZJONI ADDIZZJONALI

- **Analizi/reviżjoni/klawżola ta' estinzjoni**

Il-proposta tinkludi klawżola ta' analizi.

Il-proposta tinkludi klawżola ta' estinzjoni.

- **Iż-Żona Ekonomika Ewropea**

L-att propost jikkonċerna kwistjoni taż-ŻEE u għalhekk għandu jkun estiż għaž-Żona Ekonomika Ewropea.

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jemenda r-Regolament (KE) Nru 717/2007 dwar roaming fuq netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli fi hdan il-Komunità u d-Direttiva 2002/21/KE dwar kwadru regolatorju komuni għan-netwerks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici

(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew²,

Wara li kkonsultaw il-Kumitat tar-Regjuni,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat³,

Billi:

- (1) Ir-Regolament (KE) Nru 717/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2007 dwar roaming fuq netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli fi hdan il-Komunità u li jemenda d-Direttiva 2002/21/KE⁴ stipula limiti fuq it-tariffi li jistgħu jintalbu minn operatori tal-mowbajl, fuq livelli tal-ingrossa u tal-immnut, għal forniment ta' servizzi roaming internazzjonali għal sejhiet tal-vuċi li joriginaw u jitterminaw fi hdan il-Komunità. Dak ir-Regolament stabbilixxa wkoll regoli mmirati sabiex tiżdied it-trasparenza tal-prezzijiet u tittejjeb l-għotja ta' informazzjoni dwar it-tariffi lill-utenti ta' servizzi roaming madwar il-Komunità.
- (2) Il-Kummissjoni għamlet analizi skont l-Artikolu 11 tar-Regolament (KE) Nru 717/2007, fejn intalbet tevalwa jekk l-għanijiet tar-Regolament kienux intlahqu, tanalizza l-iżviluppi fit-tariffi bl-ingrossa u bl-immnut għall-forniment lil klijenti roaming ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet bil-vuċi u d-dejta, inklużi l-SMS u l-MMS, u jekk ikun xieraq, tinkludi rakkomandazzjonijiet dwar il-htieġa tar-regolamentazzjoni ta' dawk is-servizzi. Fir-rapport ragħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, fil-

¹ ĠU C , , p. .

² ĠU C , , p. .

³ ĠU C , , p. .

⁴ ĠU L 171, 29.6.2007, p. 32.

Komunikazzjoni tagħha ta' [] 2008⁵, il-Kummissjoni kkonkludiet li kien xieraq li l-validità tar-Regolament jiġi estiż aktar mit-30 ta' Ġunju 2010.

- (3) Barra minn hekk, il-Kummissjoni sabet illi l-għan tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 għandu jiġi estiż biex ikopri l-forniment fi ħdan il-Komunità tas-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta. Il-karatteristiċi speċjali esibiti mis-swieq roaming internazzjonali, li ġġustifikaw l-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 u l-imposizzjoni ta' obbligi fuq operaturi tal-mowbajl fir-rigward tal-forniment madwar il-Komunità ta' sejhiet roaming tal-vuċi, japplikaw ugwalmment għall-forniment tas-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta madwar il-Komunità. B'has-servizzi roaming tal-vuċi, is-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta ma jinxtarwx indipendentement fil-livell nazzjonali iżda jikkostitwixxu parti biss minn pakkett usa' li jixtru l-klijenti bl-imnut mill-fornitur ta' pajjiżhom, allura b'hekk jillimitaw il-forzi kompetittivi involuti. Hekk ukoll, minħabba n-natura transkonfinali tas-servizzi kkonċernati, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali li huma responsabbli għas-salvagwardja u l-promozzjoni tal-interessi tal-klijenti mobbli residenti fit-territorju tagħhom ma jistgħux jikkontrollaw l-imġieba tal-operaturi tan-netwerk miżjura, li tinstab fi Stati Membri oħra.
- (4) Għal din ir-raġuni l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, waqt li jaġixxu fi ħdan il-Grupp Ewropew tar-Regolaturi (ERG), fit-twegiba tiegħu għall-konsultazzjoni pubblika dwar l-analiżi tar-Regolament (KE) Nru 717/2007, għal darb' oħra talbu lill-Kummissjoni biex taġixxi fuq livell Komunitarju, kemm fir-rigward ta' l-estensjoni tar-Regolament fiż-żmien u kif ukoll fir-rigward tar-regolamentazzjoni tas-servizzi roaming tal-SMS u d-dejta.
- (5) Dejta dwar l-iżvilupp tal-prezzijiet għal servizzi roaming tal-vuċi madwar il-Komunità minn meta daħal fis-sehħ ir-Regolament (KE) Nru 717/2007, inkluż b'mod partikolari dawk migbura mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u rrapurtati kull tliet xhur permezz tal-ERG, ma tipprovdix bizżejjed provi li jissuġġerixxu li l-kompetizzjoni fil-livelli bl-ingrossa u bl-imnut se tkun aktarx sostenibbli minn Ġunju 2010 'l quddiem fin-nuqqas ta' miżuri regolatorji. Din id-dejta tindika li prezzijiet bl-imnut u bl-ingrossa jaqgħu kollha fil-limiti stipulati bir-Regolament (KE) Nru 717/2007, jew qribhom, b'kompetizzjoni limitata biss taħt dawk il-limiti.
- (6) L-iskadenza f'Ġunju 2010 tas-salvagwardji regolatorji li japplikaw għal servizz roaming tal-vuċi madwar il-Komunità fil-livelli tal-ingrossa u tal-imnut permezz tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 għandha għalhekk twassal għal riskju sinifikanti li n-nuqqas ta' pressjoni kompetittiva involuta fis-suq tar-roaming tal-vuċi u l-inċentiv għall-operaturi tal-mowbajl biex jiksbu l-massimu tad-dhul tar-roaming tagħhom jistgħu jwasslu biex il-prezzijiet bl-imnut u bl-ingrossa għal roaming madwar il-Komunità jerġgħu lura għal dawk li ma jikkostitwixxux riflessjoni raġonevoli tal-ispejjeż involuti fil-forniment tas-servizz, u b'hekk jheddu l-kisba tal-għanijiet tar-Regolament (KE) Nru 717/2007. Ir-Regolament (KE) Nru 717/2007 għandu għalhekk jiġi estiż 'il hemm mit-30 ta' Ġunju 2010 għal perjodu ieħor ta' tliet snin sabiex il-funzjonament tajjeb tas-suq intern ikun żgurat billi jiggarrantixxi li l-konsumaturi jibqgħu jibbenefikaw mill-assigurazzjoni li mhux se jhallsu prezz eċċessiv meta jagħmlu jew jirċievu sejha roaming regolata filwaqt li fl-istess hin jipprovdli żmien bizżejjed biex il-kompetizzjoni tiżviluppa.

⁵ []

- (7) Il-livelli tat-tariffi medji bl-ingrossa massimi għal sejhiet roaming regolati stipulati bir-Regolament (KE) Nru 717/2007 għandhom ikomplu jonqsu matul iż-żmien li bih ser jiġi estiż ir-Regolament biex jirriflettu l-ispejjeż li qed jonqsu, inkluż tnaqqis fir-rati ta' terminazzjoni tas-sejhiet bil-mowbajl regolati fl-Istati Membri, sabiex ikun żgurat li s-suq intern jiffunzjona tajjeb filwaqt li fl-istess hin jibqgħu jilhq u l-għanijiet doppji ta' tnaqqis ta' prezzijiet eċċessivi filwaqt li jhallu l-operaturi liberi li jikkompetu u jagħmlu innovazzjonijiet.
- (8) Id-data stabbilita għat-tnaqqis fil-limiti tal-prezzijiet massimi għal sejhiet roaming regolati fil-livelli tal-ingrossa, kif ukoll tal-imnut fl-2009, għandha titressaq 'il quddiem mit-30 ta' Awwissu għall-1 ta' Lulju, sabiex tiżgura konsistenza mal-introduzzjoni tal-obbligi rigward prezzijiet ta' messaġġi SMS regolati pprovduti minn dan ir-Regolament. B'dan il-mod, l-utenti kemm tas-servizzi roaming tal-vuċi u dawk tal-SMS se jkunu jistgħu jibbenefikaw minn tariffi godda matul il-perjodu li l-aktar li jkun hemm domanda għal dawk is-servizzi.
- (9) Billi l-konformità mal-limitu tat-tariffa bl-ingrossa stabbilita bir-Regolament (KE) Nru 717/2007 titkejjel b'referenza għall-prezz medju bl-ingrossa li jkun hemm bejn kwalunkwe żewġ operaturi matul perjodu ta' 12-il xahar, huwa xieraq li jiġi ċċarat illi l-perjodu jista' jkun iqsar, pereżempju meta d-data ta' tnaqqis skedat fil-livell tat-tariffa medja bl-ingrossa massima tintervjeni qabel it-tmiem tal-perjodu ta' 12-il xahar.
- (10) Il-prattika minn xi operaturi tan-netwerk mobbli li jithallsu għall-forniment ta' sejhiet roaming bl-ingrossa abbażi ta' perjodi minimi ta' hlas sa 60 sekonda, kif oppost għal bażi ta' kull sekonda li normalment tapplika għal tariffi bl-ingrossa ta' interkonnessjoni oħrajn, tohloq tgħawwiġ tal-kompetizzjoni bejn dawn l-operaturi and dawk li japplikaw metodi ta' hlas differenti u tnaqqas mill-applikazzjoni konsistenti tal-limiti ta' prezzijiet bl-ingrossa introdotti mir-Regolament (KE) Nru 717/2007. Barra minn hekk tirrapreżenta tariffa addizzjonali li, billi żżid l-ispejjeż bl-ingrossa, għandha konsegwenzi negattivi fuq l-ipprezzar tas-servizzi roaming tal-vuċi fil-livell tal-imnut. L-operaturi tal-mowbajl għandhom għalhekk jintalbu jithallsu għall-forniment bl-ingrossa ta' sejhiet roaming regolati abbażi ta' kull sekonda.
- (11) Il-livelli massimi tal-Eurotariffa (kemm għal sejhiet li jsiru u dawk riċevuti) għandhom ikomplu jonqsu kull sena matul il-perjodu estiż ta' validità tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 b'mod konsistenti mat-tnaqqisiet mehtieġa matul il-perjodu inizjali tal-applikazzjoni ta' dak ir-Regolament, biex jirriflettu t-tkomplija ta' tnaqqisiet fi prezzijiet mobbli domestiċi b'mod ġenerali, kif ukoll it-tkomplija tat-tnaqqisiet fl-ispejjeż involuti fil-forniment ta' sejhiet roaming regolati. B'dan il-mod, tinżamm il-kontinwità tal-effetti tar-Regolament.
- (12) Il-margini miżjuda bejn tariffi bl-ingrossa u bl-imnut massimi provduti b'dan ir-Regolament għandhom jippermettu aktar skop għal operaturi biex jikkompetu fuq prezz fil-livell tal-imnut, u b'hekk ikun hemm l-akbar probabbiltà li jinholoq suq kompetittiv kif support.
- (13) L-ERG stima li l-prattika ta' operaturi tal-mowbajl li jużaw intervalli ta' hlas ta' aktar minn sekonda wahda, meta jitolbu l-hlas għal servizzi roaming fil-livell tal-imnut, zied 24% ma' kont Eurotariffa tipiku għal sejhiet li saru u 19% għal sejhiet riċevuti. Stqarru wkoll li dawn iż-żidiet jirrapreżentaw forma ta' tariffa moħbija billi mhumiex trasparenti għal bosta konsumaturi. Għal din ir-raġuni, l-ERG irrakkomanda azzjoni

urgenti li tindirizza l-prattiki ta' hlas differenti fil-livell tal-immut li japplikaw għall-Eurotariffa.

- (14) Filwaqt li r-Regolament (KE) Nru 717/2007 stabbilixxa approċċ komuni biex jiżgura li klijenti roaming ma jintalbu iħallsu prezzijiet eċċessivi għal sejhiet roaming regolati billi introduċa Eurotariffa fil-Komunità, il-prattiki differenti ta' hlas skont l-unità li l-operaturi tal-mowbajl jużaw inaqqsu serjament l-applikazzjoni konsistenti tiegħu. Dan ifisser ukoll li minkejja n-natura transkonfinali madwar il-Komunità ta' servizzi roaming fil-Komunità, hemm approċċi differenti applikabbli għat-tariffi ta' sejhiet roaming regolati li jgħawġu l-kundizzjonijiet kompetittivi fis-suq uniku.
- (15) Għalhekk għandu jiġi introdott sett ta' regoli komuni dwar il-ħlas Eurotariffa għal kull unità fil-livell tal-immut sabiex ikompli jsaħħaħ is-suq uniku u jipprovdi livell komuni ta' ħarsien lil konsumaturi tas-servizzi roaming fil-Komunità, madwar il-Komunità kollha.
- (16) Fornituri ta' sejhiet roaming regolati fil-livell tal-immut għandhom għalhekk jiġu mitluba jitolbu hlas abbażi ta' kull sekonda lill-klijenti tagħhom għas-sejhiet kollha, sugġett għal Eurotariffa, sugġetta biss għall-possibbiltà li japplika perjodu minimu inizjali ta' hlas ta' mhux aktar minn 30 sekonda għal sejhiet li jsiru. Dan għandu jippermetti lill-operaturi li jkopru kwalunkwe spiża raġonevoli ta' tqabbid kif ukoll jipprovdi flessibbiltà għal kompetizzjoni billi joffri perjodi minimi ta' hlas iqsar. Madankollu, ebda perjodu minimu inizjali ta' hlas mhux ġustifikat fil-każ ta' sejhiet riċevuti b'Eurotariffa, billi l-ispiza bl-ingrossa involuta tiħallas abbażi ta' kull sekonda u kwalunkwe spiża speċifika tat-tqabbid tkun diġà koperta mir-rati ta' terminazzjoni tas-sejhiet bil-mowbajl.
- (17) Fir-rigward tas-servizzi roaming tal-SMS, id-dejta tas-suq miġbura mill-ERG u l-Kummissjoni minn meta daħal fis-seħħ ir-Regolament (KE) Nru 717/2007 wriet li għad hemm sitwazzjoni fil-Komunità fejn it-tariffi bl-ingrossa għal dawn is-servizzi baqgħu pjuttost stabbli u mgħandhomx relazzjoni valida mal-ispejjeż involuti. Bhal fil-każ tas-servizzi roaming tal-vuċi, jidher li mhemmx pressjoni kompetittiva biżżejjed fuq l-operaturi biex inaqqsu l-prezzijiet bl-ingrossa. Il-prezzijiet bl-immut għal servizzi roaming tal-SMS ukoll baqgħu pjuttost stabbli, sugġett għal margġini għoljin u prezzijiet sinifikament oġhla minn servizzi domestiċi tal-SMS ekwivalenti bla ebda ġustifikazzjoni ċara.
- (18) Kif fil-każ tas-sejhiet roaming tal-vuċi, hemm riskju sinifikanti li obbligi imposti fuq prezzijiet bl-ingrossa biss ma għandhomx iwasslu għal rati ibaxx għal klijenti bl-immut. Min-naħa l-oħra, l-azzjoni sabiex jitnaqqas il-livell tal-prezzijiet bl-immut mingħajr ma jiġi indirizzat il-livell ta' l-ispejjeż bl-ingrossa marbuta ma' l-għoti ta' dawn is-servizzi tista' tippreġudika l-pożizzjoni ta' xi operaturi, b'mod partikolari dawk iżgħar, billi jżied ir-riskju ta' għafsa fil-prezzijiet.
- (19) Barra minn hekk, minħabba l-istruttura partikolari tas-suq tar-roaming u n-natura transkonfinali tiegħu il-qafas regolatorju tal-2002 ma pprovdiex l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali b'għodod adattati biex jindirizzaw effettivament il-problemi kompetittivi involuti fil-livell għoli ta' prezzijiet bl-ingrossa u bl-immut ta' servizzi roaming tal-SMS regolati. Dan jonqos milli jiżgura li s-suq intern jiffunzjona tajjeb u għandu jitranga.

- (20) L-ERG stqarr ukoll fit-twegiba tiegħu għall-konsultazzjoni pubblika tal-Kummissjoni dwar l-analiżi tal-operat tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 li kien jikkunsidra r-regolamentazzjoni tal-SMS roaming bhala bżonn, kemm fil-livell tal-ingrossa u dak tal-imnut, sabiex il-prezzijiet jiġu pari passu mal-ispejjeż u l-prezzijiet domestiċi. Kien tal-fehma li arrangamenti analogi ma' dawk tar-roaming tal-vuċi għandhom ikunu adattati. B'mod aktar speċifiku, l-ERG irrakkomanda l-introduzzjoni ta' livell massimu fir-rata medja bl-ingrossa li jitlob kwalunkwe operatur lil kwalunkwe operatur ieħor għall-SMS roaming, kif ukoll l-emenda tal-obbligu Eurotariffa biex jinkludi offerta ta' SMS roaming b'rata mhux oġhla mill-oġhla limitu massimu speċifikat.
- (21) Għalhekk għandhom jiġu imposti obbligi regolatorji rigward servizzi roaming tal-SMS regolati fil-livell tal-ingrossa, sabiex tiġi stabbilita relazzjoni aktar raġonevoli bejn it-tariffi bl-ingrossa u l-ispejjeż tal-forniment involuti, u fil-livell tal-imnut biex jiġiharsu l-interessi tal-klijenti roaming.
- (22) Dawn l-obbligi regolatorji għandhom jidhlu fis-seħh kemm jista' jkun malajr, filwaqt li jipprovdu lill-operaturi kkonċernati b'perjodu raġonevoli sabiex jadattaw il-prezzijiet u l-offerti ta' servizz tagħhom sabiex jiżguraw il-konformità.
- (23) L-approċċ aktar effettiv u proporzjonat biex jiġi rregolat il-livell ta' prezzijiet għal messagġi SMS roaming regolati fil-livell bl-ingrossa huwa t-twaqqif ta' tariffa medja massima fuq livell Komunitarju għal kull SMS mibgħut minn netwerk miżjur. It-tariffa medja bl-ingrossa għandha tapplika bejn kwalunkwe żewġ operaturi tal-mowbajl fi ħdan il-Komunita matul perjodu speċifikat.
- (24) Il-limitu tal-prezz bl-ingrossa għal SMS roaming regolat għandu jinkludi l-ispejjeż kollha mgarrba mill-fornitur tas-servizz bl-ingrossa, inkluż interalia l-l-origini, it-transitu u l-ispiza mhux irkuprata ta' terminazzjoni ta' messagġi SMS roaming fuq in-netwerk miżjur. Fornituri bl-ingrossa ta' servizzi ta' SMS roaming regolati għandhom għalhekk jiġu projbiti li jintroduċu hlas separat għat-terminazzjoni ta' messagġi SMS roaming fuq in-netwerk tagħhom, sabiex jiżguraw l-applikazzjoni konsistenti tar-regoli stabbiliti minn dan ir-Regolament.
- (25) L-approċċ l-aktar effettiv u proporzjonat biex jiġi rregolat il-livell tal-prezzijiet ta' messagġi SMS roaming madwar il-Komunita fil-livell tal-imnut huwa l-introduzzjoni ta' rekwiżit għal operaturi tal-mowbajl li joffru lil klijenti roaming tagħhom tariffa Euro-SMS li ma taqbiżx limitu massimu ta' prezz speċifikat. It-tariffa Euro-SMS għandha tiġi stipulata f'livell li jiggarantixxi margini suffiċjenti lil operaturi filwaqt li tirrifletti b'mod aktar raġonevoli l-ispejjeż bl-imnut involuti.
- (26) Dan l-approċċ regolatorju għandu jiżgura li t-tariffi bl-imnut għal messagġi SMS roaming regolati jipprovdu riflessjoni aktar raġonevoli ta' l-ispejjeż involuti fl-għoti tas-servizz milli kien il-każ. Tariffa Euro-SMS massima li tista' tiġi offruta lill-klijenti roaming għandha għalhekk tirrifletti margini raġonevoli fuq l-ispejjeż tal-għoti tas-servizz roaming tal-SMS regolat, filwaqt li l-operaturi jkollhom il-liberta li jikkompetu billi jvarjaw l-offerti tagħhom u jadattaw l-istrutturi tal-prezzijiet tagħhom għall-kundizzjonijiet tas-suq u għall-preferenzi tal-konsumaturi. Dan l-approċċ regolatorju m'għandux japplika għal servizzi tal-SMS b'valur miżjud.

- (27) Kliġenti roaming ma għandhomx jintalbu jhallsu kwalunkwe tariffa addizzjonali meta jirċievu messaġġ SMS roaming regolat waqt li jkunu roaming fuq netwerk miżjur, billi dawn l-ispejjeż ta' terminazzjoni huma diġà inklużi fit-tariffa bl-imnut li tithallas biex jintbagħat messaġġ SMS roaming.
- (28) Tariffa Euro-SMS għandha tapplika awtomatikament għal kwalunkwe kliġent roaming, għdid jew eżistenti, li deliberatament ma għażilx jew ma jagħzilx deliberatament tariffa speċjali ta' SMS roaming jew pakkett għal servizzi roaming inkluż servizzi roaming tal-SMS regolati.
- (29) Sabiex ikunu żgurati konnessjoni minn tarf sa tarf u interoperabbiltà għal kliġenti roaming tas-servizzi tal-SMS roaming regolati, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jintervjenu b'mod f'waqtu skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2002/19/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar l-aċċess għal, u l-interkonnessjoni ta', netwerks ta' komunikazzjonijiet elettronici u faċilitajiet assoċjati (Direttiva ta' l-Aċċess)⁶ u fuq bażi kordinat, kif ukoll skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8(1) tar-Regolament (KE) Nru 717/2007u l-Artikolu 21 tad-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar kwadru regolatorju komuni għan-netwerks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici (Direttiva Kwadru)⁷, meta operatur ta' netwerk mobbli terrestri stabbilita fi Stat Membru wieħed jilmenta lill-awtorità regolatorja nazzjonali tiegħu li l-abbonati tiegħu ma jistgħux jibagħtu jew jirċievu SMS roaming regolat lil jew minn abbonati ta' netwerk mobbli terrestri li tinstab fi Stat Membru ieħor minhabba nuqqas ta' ftehim bejn iż-żewġ operatori konċernati.
- (30) Messaġġ SMS huwa messaġġ b'test ta' Servizz ta' Messaġġ Qasir (Short Message Service), prinċipalment magħmul minn karattri alfabetici jew numerici iżda jista' wkoll ikollu karattri ta' stampa, li jista' jintbagħat u jitwassal fuq telefown mobbli jew apparat mobbli ieħor bejn numri ta' mowbajl assenjati skond pjan nazzjonali ta' numerar. Messaġġ SMS huwa distintament differenti minn messaġġi oħra bħal messaggi MMS jew emails. Sabiex ikun żgurat li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament jintlaħqu u li l-effettività tiegħu ma tinqeridx, għandu jkun projbit kwalunkwe tibdil fil-parametri tekniċi ta' messaġġ SMS roaming li għandu jagħmlu differenti minn messaġġ SMS domestiku.
- (31) Dejta miġbura minn awtoritajiet regolatorji nazzjonali tindika li tariffi medji bl-ingrossa għal servizzi roaming tad-dejta li jintalbu minn operatori ta' netwerks miżjura minn fornituri tal-pajjiżi tal-origini tal-kliġenti roaming jidhru li qabdu xejra ta' niżla, għalkemm għadhom jippersistu prezzijiet għoljin għal servizzi roaming tad-dejta bl-ingrossa.
- (32) Għad hemm tħassib dwar il-livell għoli tal-prezzijiet bl-imnut għal servizzi roaming tad-dejta u dan jindika li għad ma hemmx kompetizzjoni biżżejjed f'dawn is-servizzi. Madankollu, kontra li jiġri fil-każ ta' servizzi roaming tal-vuċi u tal-SMS, jeżisti xkiel fil-kompetizzjoni fil-livell tal-imnut, billi l-kliġenti roaming għandhom mezz alternattiv ta' aċċess għal servizzi tad-dejta meta jsiefru, bħal aċċess wireless pubbliku

⁶ ĠU L 108, 24.4.2002, p. 7.

⁷ ĠU L 108, 24.4.2002, p. 33.

għall-internet, mingħjar xkiel assoċjat ma' numerar. Għalhekk ikun bikri wisq li f'dan l-istadju l-prezzijiet jiġu regolati fil-livell tal-imnut.

- (33) Madankollu, għandhom jiġu introdotti miżuri biex itejbu t-trasparenza ta' prezzijiet bl-imnut għal servizzi roaming tad-dejta, b'mod partikolari biex jeliminaw il-fenomeni ta' "kont li jaħsdek" li huwa ostaklu għal funzjonament tajjeb tas-suq intern u biex jipprovdu l-klijenti roaming bl-ghodod li jehtiegu għal monitoraġġ u kontroll tan-nefqa tagħhom fuq servizzi roaming tad-dejta.
- (34) B'mod partikolari, operaturi tal-mowbajl għandhom jipprovdu lill-klijenti roaming tagħhom b'informazzjoni personalizzata dwar it-tariffi applikabbli għalihom għal servizzi roaming tad-dejta meta jibdew għall-ewwel darba servizz roaming tad-dejta hekk kif jaslu fi Stat Membru ieħor. Din l-informazzjoni għandha tinbagħat lit-telefown mobbli tagħhom jew apparat mobbli ieħor b'mod l-aktar adattat biex jirċevuh u jifhmuh malajr.
- (35) Barra minn hekk, biex jiġu evitati kontijiet jaħsdu, l-operaturi tal-mowbajl għandhom joffru l-klijenti roaming tagħhom kollha, mingħajr hlas, opportunità biex jispeċifikaw minn qabal limitu massimu finanzjarju għat-tariffi pendenti tagħhom għal servizzi roaming tad-dejta, b'messaġġ adattat ta' twissija meta dan il-limitu jkun se jintlaħaq. Meta jintlaħaq dan il-limitu massimu, is-servizz roaming tad-dejta għandu jiġi tterminat sakemm il-klijent ma jitlobx speċifikament li jibqa' jużah.
- (36) Dawn il-miżuri ta' trasparenza għandhom jitqiesu bħala salvagwardji minimi għal klijenti roaming, u ma għandhomx iwaqqfu l-operaturi tal-mowbajl milli joffru l-klijenti tagħhom firxa ta' faċilitajiet oħra li jgħinuhom biex ikunu jafu minn qabel u jikkontrollaw in-nefqa tagħhom f'servizzi roaming tad-dejta. Pereżempju, bosta operaturi qed jiżviluppaw offerti ta' rata fissa bl-imnut ġdida li jippermettu roaming tad-dejta għal prezz speċifiku matul perjodu speċifiku sa limitu ta' volum ta' "użu ġust". Bl-istess mod l-operaturi qed jiżviluppaw sistemi biex jippermettu li l-klijenti roaming tagħhom ikun aġġornati fuq bażi ta' hin reali dwar it-tariffi pendenti akkumulati tagħhom tad-roaming tad-dejta. Biex ikun żgurat li s-suq intern jiffunzjona tajjeb, dawn l-iżviluppi fis-swieq domestiċi għandhom ikunu riflessi fir-regoli armonizzati.
- (37) Barra minn hekk, il-persistenza ta' tariffi bl-ingrossa għoljin għas-servizz roaming tad-dejta hija prinċipalment il-kawża ta' prezzijiet bl-ingrossa għoljin mitluba mill-operaturi ta' networks mhux preferuti. Dawn it-tariffi jirriżultaw minn limitazzjonijiet tat-tmexxija tat-traffiku li ma jhallu ebda inċentiv min-naħa tal-operaturi biex inaqqsu l-prezzijiet standard bl-ingrossa tagħhom, billi t-traffiku jasal irrispettivament tal-prezz li jithallas. Dan jirriżulta f'varjazzjoni estrema fl-ispejjeż bl-ingrossa. F'xi każijiet il-prezzijiet bl-ingrossa tar-roaming tad-dejta applikabbli għal networks mhux preferuti huma 30 darba akbar minn daww li japplikaw għan-network preferuta. Dawn it-tariffi bl-ingrossa eċċessivament għoljin għas-servizzi roaming tad-dejta jwasslu għal tgħawwiġ konsiderevoli tal-kundizzjonijiet kompetittivi bejn operaturi tal-mowbajl fi hdan il-Komunità li jtellfu milli s-suq intern jiffunzjona tajjeb. Ixxekkel wkoll l-hila tal-fornituri domestiċi li jwassru l-ispejjeż bl-ingrossa tagħhom u għalhekk li jipprovdu lill-klijenti tagħhom b'pakketti ta' prezzijiet bl-imnut trasparenti u kompetittivi. Minhabba n-nuqqasijiet fuq is-setgħa tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali biex isolvu dawn il-problemi b'mod effettiv fuq livell nazzjonali, għandu japplika limitu ta' prezz bl-ingrossa fuq servizzi roaming tad-dejta. Il-limitu tal-prezz bl-ingrossa għandu jiġi

stabbilit f'livell ta' salvagwardja, 'il fuq sew mill-anqas prezzijiet bl-ingrossa li bħalissa jinsabu fis-suq, biex itejbu l-kundizzjonijiet kompetittivi u jippermettu li s-suq intern jiffunzjona aħjar għall-benefiċċju tal-konsumaturi.

- (38) Sabiex jitqiesu l-iżviluppi fis-suq u l-qafas regolatorju applikabbli għal komunikazzjonijiet elettronici, jeħtiegħ nirreferu għal "netwerks pubbliċi ta' komunikazzjonijiet" minflok "netwerks pubbliċi tat-telefonija". F'għieħ il-konsistenza, l-Artikolu 1(5) tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru) għandu jiġi emendat skont dan.
- (39) Billi l-għanijiet ta' dan ir-Regolament, jiġifieri li r-Regolament (KE) Nru 717/2007 u d-Direttiva 2002/21/KE jiġu emendati sabiex jinżamm u jibqa' jiġi żviluppat sett komuni ta' regoli li jiżguraw li l-utenti ta' netwerks pubbliċi tal-komunikazzjonijiet mobbli waqt ivvjaġġar fi hdan il-Komunità ma jhallsux prezzijiet eċċessivi għal servizzi roaming madwar il-Komunità (sew għal sejhiet tal-vuċi, messaggj SMS jew trasmissjonijiet ta' dejta), sabiex b'hekk jintlaħaq funzjonament tajjeb tas-suq intern, filwaqt li jinkiseb livell għoli ta' harsien tal-konsumatur u tigi ssalvagwardjata l-kompetizzjoni bejn l-operaturi tal-mowbajl, ma jistgħux jinkisbu biżżejjed mill-Istati Membri b'mod sigur, armonizzat u f'waqtu u jistgħu għalhekk jintlaħqu aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri meħtieġa għall-emendi, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu adattat u meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.
- (40) Għaldaqstant dan l-approċċ komuni għandu jinżamm għal perjodu limitat ta' żmien, iżda jista', fid-dawl ta' analiżi li se ssir mill-Kummissjoni, ikompli jiġi estiż jew emendat. Il-Kummissjoni għandha tirrevedi l-effettività tar-Regolament (KE) Nru 717/2007 kif emendat b'dan ir-Regolament u l-kontribut li jagħmel lejn l-implimentazzjoni tal-qafas regolatorju u l-funzjonament tajjeb tas-suq intern, kif ukoll tqies l-impatt tiegħu fuq fornituri iżgħar tal-komunikazzjonijiet mobbli fil-Komunità u l-pożizzjoni tagħhom fis-suq tar-roaming madwar il-Komunità kollha.
- (41) Ir-Regolamenti (KE) Nru 717/2007 u d-Direttiva 2002/21/KE għandhom għalhekk jiġu emendati skond dan,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Emendi għar-Regolament (KE) Nru 717/2007/KE

Ir-Regolament (KE) Nru 717/2007/KE huwa emendat kif ġej:

1. Fit-titolu "netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli" tinbidel bi "netwerks pubbliċi ta' komunikazzjonijiet mobbli".
-
2. L-Artikolu 1 huwa emendat kif ġej:
 - (a) Il-Paragrafu 1 jinbidel b'dan li ġej:

"1. Dan ir-Regolament jintroduċi approċċ komuni sabiex jiġi żgurat li l-utenti tan-netwerks pubbliċi tal-komunikazzjonijiet mobbli li jkunu msiefra fi ħdan il-Komunità ma jhallsux prezzijiet eċċessivi għas-servizzi tar-roaming madwar il-Komunità meta jagħmlu u jirċievu sejhiet, meta jibagħtu u jirċievu messaġġi SMS u meta jużaw servizzi ta' pakkett ta' komunikazzjoni ta' dejta trasmessa, sabiex b'hekk isir kontribut għall-funzjonament bla xkiel tas-suq intern waqt li jintlahaq livell għoli ta' harsien tal-konsumatur, filwaqt li tiġi ssalvagwardata l-kompetizzjoni bejn l-operaturi tal-mowbajl u jitharsu kemm l-inċentivi għall-innovazzjoni kif ukoll l-għażla tal-konsumatur.

Jistipula regoli fuq it-tariffi li jistgħu jintalbu minn operaturi tal-mowbajl għall-forniment ta' servizzi roaming internazzjonali għal sejhiet tal-vuċi u messaġġi SMS li joriginaw u jittterminaw fi ħdan il-Komunità u għal servizzi ta' pakkett ta' komunikazzjoni ta' dejta trasmessa użati minn klijenti msiefra waqt roaming fuq netwerk mobbli fi Stat Membru ieħor. Japplika kemm għal tariffi mhallsa bejn operaturi ta' netwerks fil-livell bl-ingrossa u kif ukoll, fejn xieraq, għal tariffi mhallsa minn fornituri domestiċi fil-livell tal-immnut."

(b) Il-Paragrafu 4 jinbidel b'dan li ġej:

"4. Il-limiti tat-tariffi stabbiliti f'dan ir-Regolament huma espressi f'Euro. Meta tariffi rregolati bl-Artikoli 3, 4, 4a, 4b u 6a(4) huma denominati f'muniti differenti, il-limiti tal-bidu skont dawk l-Artikoli jkunu determinati f'dawk il-muniti, fil-każ tal-Artikoli 3 u 4 billi japplikaw ir-rati referenzjali tal-kambju tat-30 ta' Ġunju 2007, u fil-każ tal-Artikoli 4a, 4b u 6a(4) r-rati referenzjali tal-kambju tal-[1 ta' Mejju] 2009 japplikaw, f'kull każ kif ippubblikat mill-Bank Ċentrali Ewropew fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għall-finijiet tat-tnaqqis sussegwenti fil-limiti previsti fl-Artikolu 3(2) u fl-Artikolu 4(2), il-valuri riveduti għandhom jiġu determinati billi jiġu applikati r-rati referenzjali tal-kambju hekk kif ippubblikati xahar qabel id-data li minnha japplikaw il-valuri riveduti."

3. Il-Paragrafu 2 ta' l-Artikolu 2 huwa emendat kif ġej:

(a) Fil-punt (b) it-terminu "telefonija" jinbidel bi "komunikazzjonijiet".

(b) Fil-punt (c) it-termini "telefown" u "telefonija" jinbidlu bi "komunikazzjonijiet".

(c) Il-punt (d) jinbidel b'dan li ġej:

"(d) 'roaming madwar il-Komunità' tfisser l-użu ta' telefown mobbli jew apparat ieħor minn klijent roaming sabiex jagħmel jew jirċievi sejhiet intrakomunitarji, jew biex jibgħat jew jirċievi messaġġi SMS jew komunikazzjonijiet ta' pakkett ta' dejta trasmessa, waqt li jkun fi Stat Membru li mhux dak li fih jinsab in-netwerk domestiku, permezz ta' arrangamenti bejn l-operatur tan-netwerk tal-pajjiż ta' l-origini u l-operatur tan-netwerk miżjur;"

(d) Fil-punt (e) it-terminu "telefonija" jinbidel bi "komunikazzjonijiet".

(e) Il-punt (f) jinbidel b'dan li ġej:

"(f) "klijent roaming" tfisser klijent ta' fornitur ta' servizzi pubbliċi ta' komunikazzjonijiet mobbli terrestri, permezz ta' netwerk pubbliku mobbli terrestri li jinsab fil-Komunità, li l-kuntratt jew l-arrangament tiegħu mal-fornitur domestiku jippermetti l-użu ta' telefown mobbli jew apparat ieħor

sabiex jagħmel jew jirċievi sejhiet jew biex jibgħat jew jirċievi messaġġi SMS jew pakkett ta' komunikazzjonijiet ta' dejta trasmessa fuq netwerk użat waqt vjaġġar permezz ta' arrangamenti bejn l-operatur tan-netwerk domestiku u l-operatur tan-netwerk miżjur;”

(f) Il-punt (g) jinbidel b'dan li ġej:

"(g) “netwerk miżjur” tfisser netwerk pubbliku ta' komunikazzjonijiet mobbli terrestri li jinsab fi Stat Membru li mhuwiex dak tan-netwerk domestiku u li jippermetti klijent roaming li jagħmel jew jirċievi sejhiet, jew li jibgħat jew jirċievi messaġġi SMS jew li jibgħat jew jirċievi pakkett ta' komunikazzjonijiet ta' dejta trasmessa, permezz ta' arrangamenti ma' l-operatur tan-netwerk domestiku;”

(g) Jizdiedu l-punti li ġejjin (h), (i), (j) u (k):

"(h) ‘Tariffa Euro-SMS’ tfisser kwalunkwe tariffa li ma taqbix it-tariffa massima, prevista fl-Artikolu 4a, li fornitur domestiku jista' jitlob għall-forniment ta' messaġġi SMS roaming regolati b'konformità ma' dak l-Artikolu;

(i) ‘Messaġġ SMS’ huwa messaġġ b'test ta' Servizz ta' Messaġġ Qasir (Short Message Service), prinċipalment magħmul minn karattri alfabetiċi u/jew numeriċi, li jista' jintbagħat bejn numri ta' mowbajl assenjati skond pjan nazzjonali ta' numerar;

(j) ‘messaġġ SMS roaming regolat’ tfisser messaġġ SMS mibgħut minn klijent roaming, li joriġina fuq netwerk miżjur u li jittermina fuq netwerk pubbliku ta' komunikazzjonijiet fi hdan il-Komunità jew irċevut minn klijent roaming, li joriġina fuq netwerk pubbliku ta' komunikazzjonijiet fi hdan il-Komunità u jittermina fuq netwerk miżjur;

(k) ‘servizz tar-roaming tad-dejta regolat’ tfisser servizz roaming li jippermetti t-trasmissjoni jew it-teħid ta' pakkett ta' komunikazzjonijiet ta' dejta trasmessa minn klijent roaming permezz tat-telefown mobbli tiegħu jew apparat mobbli ieħor waqt li jkun ikkonnettjat ma' netwerk miżjur. Servizz tar-roaming tad-dejta regolat ma jinkludix it-trasmissjoni jew it-teħid ta' sejhiet roaming jew messaġġi SMS regolati, iżda jinkludi t-trasmissjoni u t-teħid ta' messaġġi (MMS) tas-Servizz ta' Messaġġi Multimidja.”

4. L-Artikolu 3 huwa emendat kif ġej:

(a) Il-Paragrafu 2 jinbidel b'dan li ġej:

"2. Din it-tariffa medja bl-ingrossa għandha tapplika bejn kwalunkwe żewġ operaturi u għandha tiġi kkalkolata fuq perjodu ta' tmax-il xhar jew kwalunkwe perjodu iqsar bħal dan li jifdal qabel tmiem il-perjodu tal-applikazzjoni ta' tariffa medja bl-ingrossa massima kif previst f'dan il-paragrafu jew l-iskadenza ta' dan ir-Regolament. It-tariffa medja bl-ingrossa massima għandha tonqos għal EUR 0.28, u EUR 0.26, fit-30 ta' Awwissu 2008 u fl-1 ta' Lulju 2009 rispettivament u għandha tibqa' tonqos għal EUR 0.23, EUR 0.20 and EUR 0.17, fl-1 ta' Lulju 2010, fl-1 ta' Lulju 2011 u fl-1 ta' Lulju 2012 rispettivament.”

(b) Fil-paragrafu 3 jizdied is-subparagrafu li ġej:

“Madankollu, b’effett mill-1 ta’ Lulju 2009, it-tariffa medja bl-ingrossa msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi kkalkulata billi d-dhul bl-ingrossa totali tar-roaming, jiġi diviż bl-għadd totali ta’ minuti roaming bl-ingrossa fil-fatt utilizzati għall-forniment ta’ sejhiet roaming bl-ingrossa fi hdan il-Komunità mill-operatur rilevanti matul il-perjodu rilevanti, aggregata abbażi ta’ kull sekonda.”

5. L-Artikolu 4 huwa emendat kif ġej:

(a) Il-Paragrafu 2 jinbidel b’dan li ġej:

"2. It-tariffa bl-imnut (eskluzja l-VAT) ta’ Eurotariffa, li l-fornitur tal-pajjiż ta’ origini jista’ jitlob lill-klijent roaming tiegħu għall-forniment ta’ sejhiet roaming regolata, tista’ tvarja għal kull sejhiet roaming iżda m’għandiex taqbeż EUR 0,49 kull minuta għal kull sejhiet magħmula jew EUR 0,24 kull minuta għal kull sejhiet riċevuta. Il-limitu fil-prezz għal sejhiet magħmula għandu jonqos għal EUR 0,46 u EUR 0,43, u għal sejhiet riċevuti għal EUR 0,22 u EUR 0,19, fit-30 ta’ Awwissu 2008 u fl-1 ta’ Lulju 2009 rispettivament. Il-limitu fil-prezz għal sejhiet magħmula għandu jibqa’ jonqos għal EUR 0.40, EUR 0.37, u EUR 0.34 u għal sejhiet riċevuti għal EUR 0.16, EUR 0.13 u EUR 0.10, fl-1 ta’ Lulju 2010, fl-1 ta’ Lulju 2011 u fl-1 ta’ Lulju 2012 rispettivament.

B’effett mill-1 ta’ Lulju 2009 kull fornitur domestiku għandu jitlob hlaq lil klijenti roaming tiegħu għall-forniment ta’ kwalunkwe sejhiet roaming regolata li għaliha tapplika Eurotariffa, kemm jekk magħmula kif ukoll riċevuta, abbażi ta’ kull sekonda.

B’deroga mit-tieni subparagrafu, il-fornitur domestiku jista’ japplika perjodu minimu ta’ hlaq tal-bidu li ma jaqbiżx 30 sekonda għal sejhiet magħmula li huma suġġetti għal Eurotariffa.”

(b) Il-Paragrafu 4 jinbidel b’dan li ġej:

"4. Kwalunkwe klijent roaming jista’ jitlob, fi kwalunkwe punt wara li jkun tlesta l-proċess stabbilit fil-paragrafu 3, li jibdel għal jew minn Eurotariffa. Kwalunkwe bidla għandha ssir fi żmien ġurnata ta’ xogħol minn meta tintlaq t-talba u għandha tkun bla hlaq u ma għandux ikollha kundizzjonijiet jew restrizzjonijiet li għandhom x’jaqsmu ma’ elementi oħra ta’ l-abbonament, għajr dak meta klijent roaming li huwa abbonat ma’ pakkett roaming speċjali li jinkludi aktar minn servizz roaming wieħed (i.e. vuċi, SMS u/jew dejta) jixtieq jibdel għal Eurotariffa, il-fornitur domestiku jista’ jehtieg lil klijent li qed jibdel li jitlef il-benefiċċji tal-elementi l-oħra ta’ dak il-pakkett. Fornitur domestiku jista’ jdedwem bidla sa meta t-tariffa roaming preċedenti tkun effettiva għal perjodu minimu speċifikat li ma jaqbiżx tliet xhur.”

6. Jiddaħħal l-Artikolu 4a li ġej:

"Artikolu 4a

Tariffi bl-ingrossa għal messagġi SMS roaming regolati

1. B’senh mill-1 ta’ Lulju 2009, it-tariffa medja bl-ingrossa li l-operatur ta’ netwerk miżjur jista’ jitlob lill-operatur ta’ netwerk domestiku ta’ klijent roaming għall-forniment ta’ messagġ SMS roaming regolat li joriġina fuq dak in-netwerk miżjur, ma għandiex taqbeż EUR 0.04 għal kull messagġ SMS.

2. Din it-tariffa medja bl-ingrossa għandha tapplika bejn kwalunkwe żewġ operaturi u għandha tiġi kkalkulata fuq perjodu ta' tna-x-il xahar jew kwalunkwe perjodu iqsar li jista' jkun fadal qabel ma jiskadi dan ir-Regolament.

3. It-tariffa medja bl-ingrossa msemmija fil-paragrafu 1 għandha tiġi kkalkulata billi jiġi diviż id-dhul bl-ingrossa totali li jirċievi l-operatur tan-netwerk miżjur minn kull operatur ta' netwerk domestiku għall-orijinar u t-trasmissjoni ta' messaġġi SMS roaming regolati fi hdan il-Komunità matul il-perjodu rilevanti bl-għadd totali ta' messaġġi SMS bħal dawn li joriginaw u jiġu trasmessi f'isem l-operatur rilevanti ta' netwerk domestiku matul dak il-perjodu.

4. L-operatur ta' netwerk miżjur ma għandu jitlob ebda tariffa lil fornitur domestiku, separata mit-tariffa msemmija fil-paragrafu 1, għat-terminazzjoni ta' messaġġ SMS roaming regolat mibgħut lil klijent roaming waqt li jkun roaming fuq in-netwerk tiegħu miżjur.”

7. Jiddaħħal l-Artikolu 4b li ġej:

"Artikolu 4b

Tariffi bl-imnut għal messaġġi SMS roaming regolati

1. Il-fornituri domestiċi għandhom jagħmlu disponibbli lill-klijenti roaming kollha tagħhom, b'mod ċar u trasparenti, tariffa Euro-SMS kif prevista fil-paragrafu 2. It-tariffa Euro-SMS ma għandha titlob ebda abbonament assoċjat jew tariffi oħra fissi jew rikurrenti u tista' tingħaqad ma' kwalunkwe tariffa bl-imnut, suġġett għad-dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan l-Artikolu.

2. B'seħħ mill-1 ta' Lulju 2009, it-tariffa bl-imnut (eskluża l-VAT) ta' tariffa Euro-SMS li fornitur domestiku jista' jitlob lil klijent roaming tiegħu għal messaġġ SMS roaming regolat mibgħut minn dak il-klijent roaming tista' tvarja għal kull messaġġ SMS roaming iżda m'għandhiex taqbez EUR 0.11.

3. Il-fornituri domestiċi m'għandhom jitolbu ebda tariffa mill-klijenti roaming tagħhom meta jirċievu messaġġ SMS roaming regolat.

4. Mill-1 ta' Lulju 2009 il-fornituri domestiċi għandhom japplikaw awtomatikament tariffa Euro-SMS lil klijenti roaming kollha eżistenti, bl-eċċezzjoni ta' dawk il-klijenti roaming li diġa għazlu deliberament tariffa jew pakkett roaming speċifiku li permezz tiegħu jibbenefikaw minn tariffa differenti għal messaġġ SMS roaming regolat milli kieku kienu jiehdu mingħajr din l-għazla.

5. Mill-1 ta' Lulju 2009 il-fornituri domestiċi għandhom japplikaw tariffa Euro-SMS lil klijenti roaming godda kollha li ma jagħzlux deliberatament tariffa SMS roaming differenti jew pakkett ta' tariffi għal servizzi roaming li jinkludi tariffa differenti għal messaġġi SMS roaming regolati.

6. Kwalunkwe klijent roaming jista' jitlob fi kwalunkwe hin li jibdel għal jew minn tariffa Euro-SMS. Kwalunkwe bidla għandha ssir fi żmien ġurnata ta' xogħol mit-teħid tat-talba u tkun mingħajr hlas u ma għandhiex tinvolvi kundizzjonijiet jew restrizzjonijiet relatati ma' elementi oħrajn ta' l-abbonament hliet dak roaming. Fornitur domestiku jista' jdedwem tali bidla sa meta t-tariffa roaming preċedenti tkun effettiva għal perjodu minimu speċifikat li ma jaqbixx tliet xhur. Tariffa Euro-SMS dejjem tista' tingħaqad ma' Eurotariffa.

7. Mhux aktar tard mill-1 ta' Ġunju 2009, fornituri domestiċi għandhom jinfurmaw lil klijenti roaming kollha ta' tagħhom individwalment dwar it-tariffa Euro-SMS, dwar il-fatt li se tapplika mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju 2009 għal klijenti roaming kollha li ma għażlux deliberatament tariffa speċjali jew pakkett applikabbli għal messaġġi SMS regolati, u dwar id-dritt ta' tagħhom li jibdlu għal u mit-tariffa skont il-paragrafu 6 preċedenti.”

8. Jiddaħħal l-Artikolu 4c li ġej:

”Artikolu 4c

Karatteristiċi tekniċi ta' messaġġi SMS roaming regolati

Ebda fornitur domestiku jew operatur ta' netwerk miżjur ma għandu jibdel il-karatteristiċi tekniċi ta' messaġġi SMS roaming regolati b'tali mod li jagħmilhom differenti mill-karatteristiċi tekniċi ta' messaġġi SMS disponibbli fi hdan is-suq domestiku tiegħu.”

9. L-Artikolu 5 jithassar.

10. L-Artikolu 6 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 6

Trasparenza ta' tariffi bl-impliment ta' sejhiet u messaġġi SMS roaming regolati

1. Sabiex klijent roaming jiġi notifikat dwar il-fatt li jkun sugġett għal tariffi tar-roaming meta jagħmel jew jirċievi telefonata jew meta jibgħat messagg SMS, kull fornitur domestiku għandu, hliet meta l-klijent ikun innotifika lill-fornitur domestiku tiegħu li ma jehtiegħ dan is-servizz, jipprovi lill-klijent, b'mod awtomatiku, permezz ta' Servizz ta' Messaġġi, mingħajr dewmien żejjed u mingħajr hlas, meta jidhol fi Stat Membru ieħor li mhuwiex dak tan-netwerk domestiku tiegħu, b'informazzjoni personalizzata bażika tal-prezzijiet dwar it-tariffi roaming (inkluża l-VAT) li japplikaw għal dak il-klijent biex jagħmel u jirċievi sejhiet u biex jibgħat messagg SMS fl-Istat Membru miżjur.

Din l-informazzjoni personalizzata bażika tal-prezzijiet għandha tinkludi t-tariffi massimi li huwa sugġett għalihom il-klijent skont l-iskema ta' tariffa tiegħu għal:

- (a) sejhiet li jagħmel fil-pajjiż miżjur u lejn l-Istat Membru tan-netwerk domestiku tiegħu, kif ukoll għal sejhiet li jirċievi; u
- (b) messagg SMS roaming regolati li jibgħat waqt li jkun fl-Istat Membru miżjur.

Għandha tinkludi wkoll in-numru mingħajr hlas imsemmi fil-paragrafu 2 għall-aċċess għal informazzjoni aktar dettaljata.

Klijent li jkun avża li huwa m'għandux bżonn is-Servizz ta' Messagg awtomatiku għandu jkollu d-dritt fi kwalunkwe hin u mingħajr hlas li jitlob lill-fornitur domestiku sabiex jerga' jipprovi s-servizz.

Il-fornituri domestiċi għandhom jipprovdu din l-informazzjoni personalizzata b'bażi dwar prezzijiet lill-klijenti neqsin mid-dawl jew li jkollhom vista parzjali b'mod awtomatiku, permezz ta' sejha bil-vuċi, mingħajr hlas, jekk huma jitolbu dan.

2. Addizzjonalment għall-paragrafu 1, klijenti għandhom ikollhom id-dritt li jitolbu u jirċievu, mingħajr hlas, aktar informazzjoni personalizzata dettaljata dwar it-tariffi tar-roaming applikabbli għal sejhiet tal-vuċi, SMS, MMS u servizzi oħrajn ta' komunikazzjoni ta' dejta, kif ukoll informazzjoni dwar il-miżuri ta' trasparenza applikabbli permezz ta' dan ir-Regolament, permezz ta' sejha vil-vuċi mobbli tal-vuċi jew SMS. Talba bħal din għandha ssir mingħajr hlas fuq numru assenjat għal dan il-ghan mill-fornitur domestiku.

3. Il-fornituri domestiċi għandhom jagħtu lill-utenti kollha informazzjoni shiha dwar it-tariffi roaming applikabbli, b'mod partikolari dwar l-Eurotariffa u t-tariffa Euro-SMS, meta jsiru l-abbonamenti. Huma għandhom ukoll jipprovdu lill-klijenti roaming tagħhom aġġornamenti dwar it-tariffi roaming applikabbli mingħajr dewmien bla bżonn kull darba li jkun hemm bidla f'dawn it-tariffi.

Il-fornituri domestiċi għandhom jiehdu l-passi mehtieġa sabiex jiżguraw li l-klijenti roaming kollha tagħhom isiru jafu dwar id-disponibbiltà tal-Eurotariffa u t-tariffa Euro-SMS. Għandhom jikkomunikaw, b'mod partikolari, lill-klijenti roaming kollha sat-30 ta' Lulju 2007, il-kundizzjonijiet relatati mal-Eurotariffa u sal-1 ta' Ġunju 2009, il-kundizzjonijiet relatati mat-tariffa Euro-SMS, f'kull każ b'mod ċar u oġġettiv. Huma għandhom wara dan ifakkru, f'intervalli raġonevoli, permezz ta' messaġġ lill-klijenti kollha li jkunu għażlu tariffa oħra."

11. Jiddaħhal l-Artikolu 6a li ġej:

"Artikolu 6a

Mekkaniżmi ta' salvagwardja u trasparenza għal servizzi roaming tad-dejta regolati

1. Fornituri domestiċi għandhom jiżguraw li l-klijenti roaming tagħhom ikunu infurmati adegwament bit-tariffi li japplikaw għall-użu tagħhom ta' servizzi roaming tad-dejta regolati, b'mod li jiffaċilitaw lil klijenti biex jifhmu l-konsegwenzi finanzjarji ta' dan l-użu u jippermettathom jimmonitoraw u jikkontrollaw n-nefqa tagħhom fuq servizzi roaming tad-dejta regolati skont il-paragrafi 2 u 3.

2. Sa mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju 2009, messaġġ awtomatiku mill-fornitur domestiku li jinforma lil klijent roaming li huwa qiegħed roaming u li jipprovdi informazzjoni tariffarja personalizzata fuq it-tariffi applikabbli għall-forniment ta' servizzi roaming tad-dejta regolati lil dak il-klijent roaming fl-Istat Membru kkonċernat, hlief meta l-klijent ikun avża lill-fornitur domestiku tiegħu li ma għandux bżonn din l-informazzjoni.

Informazzjoni tariffarja personalizzata bħal din għandha tintbagħat lit-telefown mobbli tal-klijent roaming jew apparat ieħor, hekk kif il-klijent roaming jibda servizz roaming tad-dejta regolat fi Stat Membru partikolari, għajr dak tan-netwerk domestiku tiegħu għall-ewwel darba wara li jkun wasal f'dak l-Istat Membru. Din għandha tintbagħat mingħajr dewmien bla bżonn u bla hlas, b'mod adattat u adegwat biex jiffaċilita li jittieħed u jiftihem malajr.

Klijent li jkun avża lil fornitur domestiku tiegħu li huwa m'għandux bżonn l-informazzjoni tariffarja awtomatika għandu jkollu d-dritt fi kwalunkwe ħin u mingħajr ħlas li jitlob lill-fornitur domestiku biex jerga' jipprovdi dan is-servizz.

3. Sa mhux aktar tard mill-1 ta' Lulju 2010, il-fornituri domestiku għandhom jipprovdu faċilità ta' "Limitu" li biha joffru u jzommu disponibbli għal klijenti roaming kollha tagħhom, mingħajr ħlas, opportunità li jispeċifikaw bil-quddiem limitu massimu finanzjarju, espress fil-munita li biha jhallas il-klijent roaming, għat-tariffi pendenti tagħhom tas-servizzi roaming tad-dejta regolati.

Ladarba dan il-Limitu jintlaħaq, il-fornitur domestiku għandu jwaqqaf immedjatement is-servizzi roaming tad-dejta regolati lill-klijent roaming, jekk il-klijent roaming ma jitlobx li l-forniment ta' dawn is-servizzi jitkompla jew jiġġedded u sakemm dan jagħmel it-talba.

Il-fornitur domestiku għandu wkoll jiżgura li messagg ta' twissija adattat jintbagħat lit-telefown mobbli tal-klijent roaming jew apparat ieħor qabel limitu wiehed ta' tariffa intermedjarja jew aktar, miftehma bejn il-klijent u l-fornitur domestiku, jintlaħqu. Dan il-messagg ta' twissija għandu jinforma lil-klijent roaming li l-Limitudalwaqt jintlaħaq u bil-proċedura li għandha tittiehed mill-klijent jekk hu jew hi j/tixtieq li j/titlob li l-forniment ta' dawk is-servizzi jitkompla jew jiġġedded.

4. B'effett mill-1 ta' Lulju 2009:

- (a) It-tariffa medja bl-ingrossa li l-operatur ta' netwerk miżjura jista' jitlob lill-operatur ta' netwerk domestiku ta' klijent roaming għall-forniment ta' servizzi roaming tad-dejta regolati fuq dak in-netwerk miżjur, ma għandhiex taqbeż limitu ta' salvagwardja ta' EUR 1.00 għal kull megabyte ta' dejta trasmessa.
- (b) Din it-tariffa medja bl-ingrossa għandha tapplika bejn kwalunkwe żewġ operaturi u għandha tiġi kkalkulata fuq perjodu ta' tmax-il xahar jew kwalunkwe perjodu iqsar li jista' jkun fadal qabel ma jiskadi dan ir-Regolament.
- (c) It-tariffa medja bl-ingrossa msemmija fil-punt a għandha tiġi kkalkulata billi d-dhul bl-ingrossa totali li jdaħħal l-operatur tan-netwerk miżjura minn kull operatur ta' netwerk domestiku għall-forniment ta' servizzi roaming tad-dejta regolati fil-perjodu rilevanti jiġi diviż bl-għadd totali ta' megabytes ta' dejta użati mill-forniment ta' dawk is-servizzi matul dak il-perjodu."

12. L-Artikolu 7 huwa emendat kif ġej:

- (a) Il-Paragrafu 2 jinbidel b'dan li ġej:

"2. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jagħmlu pubblikament disponibbli informazzjoni aġġornata dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari l-Artikoli 3, 4, 4a, 4b u 6a, b'mod li jippermetti li l-partijiet interessati jkollhom aċċess faċli għaliha."

- (b) Il-Paragrafu 5 jinbidel b'dan li ġej:

"5. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jintervjenu fuq inizzjattiva tagħhom stess sabiex jiżguraw il-konformità ma' dan ir-Regolament. Għandhom, b'mod partikolari, fejn meħtieġ,

jużaw il-poteri skont l-Artikolu 5 tad-Direttiva tal-Aċċess biex jiżguraw aċċess u interkonnessjoni adegwati li jiggwarantixxu konnettività minn tarf sa tarf u interoperabilità ta' servizzi roaming, pereżempju fejn abbonati ma jistgħux jagħmlu skambju ta' messaġġi SMS roaming ma' abbonati ta' netwerk mobbli terrestri fi Stat Membru ieħor minhabba n-nuqqas ta' ftehim li jippermetti li jaslu dawk il-messaġġi.”

13. L-Artikolu 9 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 9

Penali

L-Istati Membri għandhom jistipulaw regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament u jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali pprovduti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u jwaqqfu l-ksur. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mit-30 ta' Marzu 2008 jew, fil-każ tar-reqwiziti addizzjonali introdotti bir-Regolament [XXXX/YYYY], sa mhux aktar tard mid-data li taħbat disa' xhur wara d-dhul fis-seħħ ta' dak ir-Regolament u għandhom mingħajr dewmien jinnotifikawha b'kull emenda sussegwenti li teffetwahom.”

14. L-Artikolu 11 jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 11

Analizi

1. Il-Kummissjoni għandha tanalizza kif qed jiffunzjon dan ir-Regolament u tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sa mhux aktar mit-30 ta' Diċembru 2011. Il-Kummissjoni se tevalwa b'mod partikulari jekk l-għanijiet ta' dan ir-Regolament intlaħqux. Fir-rapport tagħha l-Kummissjoni se tanalizza l-iżviluppi fit-tariffi bl-ingrossa u bl-imnut għall-forniment lil klijenti roaming ta' servizzi tal-komunikazzjoni tal-vuċi u tad-dejta, inklużi l-SMS u l-MMS, u jekk ikun xieraq, għandha tinkludi rakkomandazzjonijiet dwar il-ħtieġa ta' aktar regolamentazzjoni ta' dawn is-servizzi. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni tista' tuża l-informazzjoni provduta skond l-Artikolu 7(3).

2. Fir-rapport tagħha, il-Kummissjoni għandha tevalwa jekk, fid-dawl ta' l-iżviluppi fis-suq inkluża l-kwalità tas-servizz provdut, u fir-rigward kemm tal-kompetizzjoni kif ukoll tal-harsien tal-konsumatur, ikunx meħtieġ li jiġi estiż it-tul ta' dan ir-Regolament aktar mill-perjodu stabbilit fl-Artikolu 13 jew li jerga' jiġi emendat, b'kont meħud ta' l-iżviluppi fit-tariffi għal servizzi ta' komunikazzjoni mobbli tal-vuċi jew tad-dejta fil-livell nazzjonali u l-effetti ta' dan ir-Regolament fuq partijiet differenti tal-Komunità u anke fuq is-sitwazzjoni kompetittiva ta' operatori iżgħar, indipendenti jew li għadhom jibded. Skont is-sejbiet tagħha, il-Kummissjoni tista' tissottometti proposta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.”

15. Fl-Artikolu 12 jiħassar il-kliem “mhux aktar tard minn 30 ta' Awwissu 2007”.

16. Fl-Artikolu 13, "2010" tinbidel b' "2013".

Artikolu 2

Emenda tad-Direttiva 2002/21/KE (Direttiva Kwadru)

Fl-Artikolu 1(5) tad-Directive 2002/21/KE (Direttiva Kwadru) "netwerks pubbliċi tat-telefonija mobbli" tinbidel bi "netwerks pubbliċi tal-komunikazzjonijiet mobbli".

Artikolu 3

Dhul fis-sehh

Dan ir-Regolament ghandu jidhol fis-sehh l-għada li jiġi ppubblikat fuq il-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament ghandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Parlament Ewropew
Il-President*

*Għall-Kunsill
Il-President*